

Dosarul nr.2r-214/23
2-21084034-01-2r-18052023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Grozav)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

23 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Luxgaz” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Edigar – Lux”, intervenient accesoriu Iurie Popa cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Edigar – Lux”, împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 03 iunie 2021, SC „Luxgaz” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Edigar – Lux”, intervenient accesoriu Iurie Popa cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SC „Luxgaz” SRL.

S-a încasat din contul SRL „Edigar – Lux”, în beneficiul SC „Luxgaz” SRL, datoria formată în baza contractului nr. 1L/EL-18 din 17 mai 2018, în mărime de 43115 de lei, penalitatea contractuală în mărime de 7 760,70 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 18 139,53 de lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 10 000 de lei și taxa de stat în mărime de 2 070,46 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 februarie 2023, SRL „Edigar – Lux” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de SRL „Edigar – Lux”, împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 27 aprilie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, administratorul SRL „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, a indicat că din conținutul dispozitivului hotărârii din 23 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru rezultă că la pronunțare reprezentantul SRL „Edigar – Lux” nu a fost prezent. Totodată, instanța de fond a menționat că SRL „Edigar – Lux” a fost citată legal la adresa juridică, însă administratorul nu a recepționat și nu a semnat aviz de recepție, nu a recepționat prin intermediul poștei electronice, citație cu privire la data și ora ședinței de judecată.

A notat că soluția Curții de Apel Chișinău de restituire a cererii de apel este pripită, făcând trimitere la faptul că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 23 ianuarie 2023, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă 24 februarie 2023, or, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că apelantul nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar instanța, contrar prevederilor art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu a expediat copia hotărârii în decurs de 5 zile din data pronunțării, astfel încălcând drepturile recurentului, prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

La 18 mai 2023, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă SC „Luxgaz” SRL și reprezentantei acesteia, avocata Ina Perțu, copia recursului declarat de administratorul SRL „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu, împotriva încheierii din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, pentru cunoștință (f.d. 109-110).

În referința depusă, la data de 24 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, SC „Luxgaz” SRL, reprezentată de avocata Ina Perțu a solicitat respingerea recursului declarat de administratorul SRL „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu și menținerea încheierii din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 113).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 10 aprilie 2023 și a fost expediată participanților la proces la 19 aprilie 2023 (f.d. 102), însă la materialele cauzei lipsesc probe ce ar demonstra recepționarea încheierii recurate.

Astfel, recursul declarat de administratorul SRL „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu la 27 aprilie 2023, este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Luxgaz” SRL împotriva SRL „Edigar – Lux”, intervenient accesoriu

Iurie Popa cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 23 ianuarie 2023 (f.d.80).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În condițiile speței, Completul de judecată reține că, cererea de apel împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către administratorul SRL „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu, la data de 24 februarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 10 aprilie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de SRL „Edigar – Lux”, împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen (f.d. 99-101).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 23 ianuarie 2023, în temeiul art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 24 ianuarie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 22 februarie 2023 (zi de miercuri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că SRL „Edigar – Lux” a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurent nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care SRL „Edigar – Lux” a fost citată pentru ședința de judecată și a recepționat citația, pe adresa mun. Chișinău, str. Doina *****, potrivit avizului de recepție anexat la dosar (f.d.71-72), respectiv cunoștea despre examinarea cauzei în prima instanță.

De altfel, legiuitorul acordă posibilitatea apelanților de a înregistra inițial o cerere de apel, iar după data întocmirii hotărârii integrale, în virtutea art. 365 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de apel poate fi suplimentată.

Argumentul recurentului precum că nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023, apelantul/recurent nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care SRL „Edigar – Lux” ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că SRL „Edigar – Lux” nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sânt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice.

Reieșind din prevederile art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces, înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Cu referire la mențiunile recurentului precum că instanța de judecată, contrar prevederilor art.236 alin.(4) din Codul de procedură civilă, nu a expediat copia hotărârii în decurs de 5 zile de la data pronunțării, Completul de judecată notează că prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc, anexată la materialele cauzei (f.d.82), se confirmă expedierea copiei hotărârii din 23 ianuarie 2023, inclusiv către

SRL „Edigar – Lux”, în aceeași zi, la 23 ianuarie 2023, pe adresa mun.Chișinău, str.Doina 189/2, indicată în referință (f.d.36-39), în cererea de apel (f.d.84-85) și în cererea de recurs (f.d.103-105).

Mai mult ca atât, conform Portalului Național al Instanțelor de Judecată, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a publicat dispozitivul hotărârii din 23 ianuarie 2023, la aceeași dată.

Completul de judecată remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În context, Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu, împotriva încheierii din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Edigar – Lux”, Dumitru Bratu,

Se menține încheierea din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Luxgaz” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Edigar – Lux”, intervenient accesoriu Iurie Popa cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos